

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Rakovszky István az alkotmányvédelemről.

A csornai kerület néppárti volt orsz. képviselője Rakovszky István nyílt levelet intézett választóihoz, melyben az alkotmányvédelemről a következő nagy horderejű kijelentéseket teszi:

Az utolsó választások az alkotmányvédelem jellegéje alatt folytak le. Fényes bizonyítékát szolgáltatották a magyar nép józan politikai érzékének és érettségének. Beigazolták, hogy a magyar nép hagyományos ragaszkodása az alkotmányhoz rendületlen. A szövetkezett ellenzék többségre jutott, a kormány átvételére jogosultságot nyert. De miután a szövetkezett ellenzék kebelében a függetlenségi párt volt számszerint túlsúlyban, oly követelések léptek előtérbe, melyek e párt törekvéseinek részben megfeleltek, de az 1867. évi XII. törvénycikkkel ellentétben nem voltak. Ezen követelések és azon föltételek, melyek alatt a többség a kormányt átvenni hajlandó lett volna, azon feliratban vannak letéve, mely a múlt év április 13-ikán lett a képviselőházban indítványozva és ő Felségéhez felterjesztve, de amely mai

napig válasz nélkül maradt. Ha ő Felsége akkori tanácsadói azt a tanácsot adták volna, mely a parlamentáris szokásoknak megfelel, hogy t. i. még azon esetben is, ha eltérők az uralkodó nézetei a többség nézetétől, a felíratra egy királyi üzenettel feleljen és ha tehát így a szokásos érintkezés fonala meg nem szakad: több mint valószínűnek tartom, hogy a kibontakozás sikerült volna.

Mint mondám, a felírat egyik követelménye sem ütközött az 1867. évi XII. törvénycikkbe, így tehát a fennálló törvény akadályt nem képezhetett. Más kérdés, vajjon célszerű volt-e ezeket a követeléseket épp akkor támasztani? Nem lett volna-e helyesebb ezeket függőben tartani és inkább azon szocialis reformokat előtérbe helyezni, melyekről a fölírat szól és amelyeknek szanalása égető szükségét képez. Magam részéről azt véltem, hogy az utóbbi lett volna a helyesebb. E nézetemnek, mint a vezérbizottság tagja, több esetben kifejezést is adtam. Nem mintha kiesinyeltem volna a követelések fontosságát, hanem azért, mert meg voltam győződve, hogy ez idő szerint nem bírjuk azokat megvalósítani, az ország

válságos helyzetbe jut és elesik egy oly kormány alakításától, mely szakítva az eddigi rendszerrel, új és egészséges irányzatot kezd, sok jót és üdvöset teremt. Nézetemmel néhányadmaggammal elszigetelten maradtam.

Érzem, hogy ezek után azon körülmény, hogy tovább megmaradtam a koalíció kebelében, magyarázatot kíván. Én úgy fogtam fel helyzetemet, hogy a vezérbizottságban kötelességem aggályaimat legjobb meggyőződésem szerint őszintén feltárni, ha azonban bajtársaim tulnyomó része ellenkező nézetben van, nem odahagyni a csatasort és ily válságos időben ellenük fordulni, hanem saját nézetemet a többségnek alárendelve, abban a nagy küzdelemben, mely valójában a magyar alkotmányért folyik, mint hű bajtárs részemét kivenni. Ezen kötelességnek eleget is tettem, midőn úgy a kormánylyal folytatott tárgyalásokban, mint a legilletékesebb faktorok előtt tett nyilatkozataimban utaltam a helyzet követelményére, mely kölesönös engedékenységgel a fennálló ellentétek kiegyenlítését ajánlja.

A fejlemények, sajnos, igazolták

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Végletek.

Irta Pécsi Jenő.

Ráborult az est a császárvárosra Bécsre is, győznie kellett mégis az éjnek a villanyfényen is, bár hatalmas ellenfelét teljesen nem tudta megalázni; itt-ott teljholdként ragyogott egy-egy villanyos ivlámpa szinte hivalkodva; balga természet, ugye nem tetszik, hogy a modern kultura patriarchális rendszerbe mindjobban beleszól?

Csend honol most a nappal oly zajos utcákban. A kik csak nem a szórakozás, mulatás vagy egyéb közbejött dolog nem akadályoz, vagy talán éjjeli keresetje, esetleg csak szolgálatja nincs, az már alszik: ez a legszükségesebb az élethez; hallani koplaló művészekről, kik huszonegy napig is kibírják étel nélkül, hallani örökkévalókról is, de azt még senki sem próbálta meg, hogy csak egy hétig is ne hunyta volna le szemét. Álom borult az éj sötétjével a városra az egészre, úgy a föld fölöttire, mint a föld alattira is; ilyen is van, hisz tudja mindenki, s legjobban ismeri a „törvény szeme” a rendőrség. A „mob”, melynek egy része nyáron a ligetek cserjéi alatt

hál, most egészen a föld alá vonul, a csatorna üregét lepi el és itt tölti a telet, itt él, ha ugyan élet ez? Az egyik üregben öten fekszenek, kettő nagyokat horkol hosszan kinyújtózva a szalmával behintett földön; az egyiknek gyönyörű metszésű, erős vonásokkal bíró arca van; a másik arcát befelé fordítja és csak deresedő őszbe-borult haját látni; mellettük fekszik egy huszonkét évesnek látszó vézna teremtés; mind a háromnak öltözete legkevesebbé télies, piszkos ruha, melynek gallérjánál egy még sokkal piszkosabb ing kandikál ki, sárga azonban széles fekete karikák látszanak a szemek alatt; távolabb, vagyis körülbelül a két és fél méter hosszú és ugyanannyi széles helyen a másik fal mellett egy asszony meg egy férfi alszik, egymást átölelve tartják, csupán a nagy hideg oka ez egymás iránti bizalmasságuknak.

Borzalmas köhögés, csak a legmagasabb fokban tudóvészes köhöghet így — rázza meg a fojtott levegőt; a huszonkét évesnek látszó felül és úgy köhög jó ideig, azután egy fájdalmasat nyögve visszahanyatlik fekvő helyére.

Alig néhány pillanat múlva újra hangok, ő beszél; nyilván lázas, mert senki sem hallgatja, pedig ő felelni látszik valakinek:

— ... nem adtál belőle ... gazember ...

éheznek már két nap óta ... atyám? ... az is gazember ... adj enni! A hangja hörgött, de most kiabál:

— ... leszúrlak! Add ide azt a kenyérlémet ... a belét tartsd meg! Nem kell! Válgék egészségedre! Ha-ha-ha-ha! Fulladj meg az utolsó morzsán ... bitang!

Megint elfogta a köhögés; megerőltette magát, valósággal ordította az utolsó szókat. De erre föl is ébredtek a többien.

— Vágd oldalba, vagy üsd agyon mindjárt azt a pimaszt, még aludni sem hagyja az embert! — Hozzá még nagyot káromkodva, odaszólt a lázas szomszédjának az első, ez bár ébren volt ő is, fejét nem emelte fel eddig, most azonban mozogni kezdett, majd akkorát rugott beteg szomszédján, hogy valósággal vonyítani kezdett fájdalmában.

— ... te voltál az erősebb ... de még sem halok éhen, ... holnap ... még ma én is lopok kenyeret. — Mindig kevesebbet jajgatott, végre csend lett megint, most már nem is horkolt senki, csak arrább, távolabb zúgott az egyik főcsatornában a víz.

Alul a csatornában még honolt a sötétség, az utcákon már zajlott az élet, itt már nappal volt. A nap ugyan már egy hete gyászfátyolt

aggályaimat, de megerősítettek magatartásomban is. Ha akkor hibának tartottam odahagyni a koalíciót, ma bűnnek, sőt ennél is többnek, árulásnak tartom. A február 19-iki események után tisztességgel nem távozhathat sorainkból senki, míg alkotmányunk nincs helyreállítva. Mindenki, aki másként eszelepszik, azt a jogos gyanút keltheti, hogy miután önző céljait a koalíció segítségével immár el nem érhetette, ellenségeinknek akar kedvezni, így gyorsabban és biztosabban sikert várva.

Ezekből, t. választóim, következethetnek arra, hogy mi a nézetem a jövőre nézve. *A legfontosabb és minden más kérdést háttérbe szorító kérdés ma az alkotmányosság visszaállítása és biztosítékainak erősítése.* Minden erővel arra kell törekedni, hogy a törvénytelen rendszer gyökerét ne verhessen. Mielőbb összehívandó az új országgyűlés. Ha már megtörtént az a törvénysértés: a Ház törvénytelen és erőszakos feloszlatása: óvakodni kell ezt egy új alkotmánysértéssel tetézni, mely abban állana, hogy a választások a törvényszabta időben ki nem iratnak.

Igénytelen nézetem szerint a helyzetnek ez a kiugró pontja: az alkotmány mielőbbi helyreállítása, azután újabb és hathatékosabb biztosítékokkal való megerősítése. Mit ér bármely nemzeti vívmány, ha az alkotmányunkat bármikor büntetlenül fel lehet függeszteni? Akármit is vivna ki a nemzet nehéz tusákbán, ezt csak akkor bírja élvezni és megtartani, ha alkotmányának ezeréves szilárd alapján áll. Oly szoros összefüggésben van minden nemzeti intézmény alkotmányunkkal, hogy ha ezt megbénítják, elsorvadnak ezen intézmények is, épp

visel megint; a füsttel telített ködös levegő örökös hajnalt, vagy még inkább esthomályt látta; hat ez az ember kedélyére is, az idő komorsága tükröt talál a legtöbb arcban és ha az ember mégis találkozik valami vidám arcúval, önként jön a gondolat: alighanem petróleumkereskedő vagy más efféle.

Még reggel van, nyolc óra csak alig mult el. A Schulerstrasseban több száz emberből álló tömeg állja el az utat, egymás között is dula-kodnak, mindenki közel akar férközni a kiragasztott apró hirdetésekhez.

Itt van a legtöbb újság kiadóhivatala, nyomdája, és mihelyt készen vannak az apróhirdetésezzel kifüggesztik. A munkanélküliek már kora reggeltől lesik, hol találnak valami munkát; sokszor megcsik, hogy három-négy ember is versenyt szalad egyfelé, mindegyikük előbb akar jelentkezni; az embernek összeszorul a szíve ilyenkor, a mikor látja ezt a valóságos harcot pusztán a mindennapi kenyérért!

— Én nem vagyok beteg, én csak köhögök; meghültem; majd elmúlik — kiáltja egy még fiatal, de vézna és lassú járású férfi — de meggyek, nem akarok utadban lenni, megyek már.

— Menj is, mert ha nem, hát segíték — szólt utána egy nálánál jóval idősebbnek látszó

úgy mint a hatalmas tölgy lombja lehervad, ha gyökere elszárad.

Mindenekelőtt az 1867. évi X. törvényekik minden kétséget kizárólag módosítandó. Nem engedhető meg, hogy — nézetem szerint világos rendelkezését, mely az országgyűlés elnapolását vagy feloszlását csak oly időben engedi, amikor a jövő évi költségvetés és a befejezett számadások az új országgyűlés által az év végéig le is tárgyalhatatnak, mindenféle félremagyarázásoknak legyen kitéve és így egy fontos alkotmánybiztosíték problematikusává váljék.

A legutóbbi szomorú tapasztalatok égető szükségé teszik, hogy az országgyűlés függetlensége és szabadsága, mely ősi időktől fogva mindig megillette és fönnállott, hatályosabban biztosítassék. A kormány a parlament ezen jogát nem tisztelte. Szervezett néptömegeknek engedte, hogy a képviselőkre befolyást gyakorolni megkísérljenek s mikor ez nem sikerült, törvényeink tiltó rendelkezése ellenére fegyveres csapatokat vezényeltetett a képviselőházba, ahol addig, míg az országgyűlés nincs feloszlatva, semmi rendelkezési joga nincs, mert ez egyedül a ház elnökét illeti.

Az alispán ügye.

Megszökött, gyáván megugrott, félre állott a harcából, kibújt a felelősség alól, miután lelkiismeretlenül belelovalta a tisztviselőket egy reménytelen, oktalan, anyagi létüket veszélyeztető harcba.

Igy értelmezi a szabadelvűpárti álarc alatt rejtőzködő és dolgozó haladóipárti helyi sajtó, Markhot Gyula alispán lemondását és nyugdíjaztatása iránti kérvényét. E rosszlelkű rágalomnak, melyekre az

gorombán; az azonban már nem hallotta, tovább ment és a „Ring“-en keresztül a III. kerület felé tartott. Kövessük őt, hiszen már ismerjük; ugyanaz az, kit az éjjel lázas beszédjére felébredt szomszédja oly nagy szeretettel elhallgattatott.

A III. kerület az arisztokrácia kerülete; palota palota mellett épült, libériás portások állnak a kapukban és előkelő, lenéző mosoly annak a közönséges embernek a jutalma, a ki rájuk néz.

Emberünk leült egy padra, elfogta megint az a velőtrázó köhögés, mely most annyira erőt vett rajta, hogy ülve kellett maradnia jó darabig, míg megint magához tert. Ezalatt tíz óra lett lassan; hideg szél süvöltött a lombtalan faágak között és padon ül is annyira didergett már, hogy összeszedve erejét felkelt és tovább ment.

— Beszélnem kell vele még egyszer; egy hónap előtt nem akart rám ismerni, most talán csak megcsik szíve, ha ebben a hidegben ilyen kiehezett arccal fordulok hozzá. Oh bár élne anyám! Különben átkoznom kellene őt is, mért adott életet nekem, ha atyámmá egy szivtelen, gógós... a pfuj!

Tudom most sem fog akarni rajtam segíteni, de ha nem segít, szemébe vágom az igazat, nem bánom akarké előtt.

alispán igen okosan ügyet sem vet, a cáfolásával foglalkozni hiábavaló és méltatlan dolog lenne. A közönség jól tudja, hogy mit tartson ezen lárma felől.

Ha mi mégis szóvá tesszük az alispán nyugdíjaztatásának ügyét, arra minket nem Markhot Gyula ellenségeinek, hanem az ő és a nemzeti küzdelem barátainak széles körre kiterjeszkedő véleménye készítet.

Tény az, hogy sokan az alkotmányvédelmi harc legodaadóbb támogatói közül nem tudták helyeselni azt, hogy az alispán, a ki ennek a harcnak egyik erős bajnoka volt, éppen a harc legnehezebb napjaiban visszavonul hivatalos állásának kötelességeitől s a vezérlete alatt küzdött tisztviselői kart támasz nélkül hagyja. Az ebből elő álló helyzeten nem sokat változtat az, hogy Markhot ezután is részt akar venni a küzdelemben, mint az alkotmányvédő bizottság elnöke, mert a tisztviselői karnak nem annyira magán emberek támogatására van szüksége, hiszen ezt eddig is bírta és bírni fogja ezentúl is, hanem *hivatalos* segítség kell a tisztviselőknél, egy a törvény szilárd alapján álló vezértisztviselőnek, a mily határozott, épp oly jóindulatú segítsége és védelme.

Ezzel a felfogással szemben az alispán úgy gondolkodik, a mint azt a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésen is kifejtette, hogy neki, mint a vármegye *reprezentáló* tisztviselőjének egészen más a helyzete, mint a többi tisztviselőké. Ezek nem képviselik a vármegyét, elhatározásuk és állásfoglalásukban csak a saját egyéni meggyőződésük tükröződik vissza, de a vármegye közérületének kifejezésére ők nem hivatottak.

Egészen más megítélés alá esik az alispán állása. Ez már mint vezető állás az egész vármegye lelkének a tükré, melyben a vármegye törvény tisztületének, hazafiasságának és alkotmányos hűségének képét látjuk. Bátran lehet mondani, hogy a minő a megye alispánja, olyan maga a

Eközben megállott egy fényes palota előtt von Pilgersberg lovagá az. Nem sokáig állott ott meghúzódva a fal mellett, kinyitott a kapu, kilépett belőle a tulajdonos, feleségét karján vezetve, az inas mély meghajlással nyitotta ki a kapu előtt álló pneumatikus kerekű csukott hintó ajtaját; az asszony felszállt, a férfi azonban, egy közép-termetű már öszlúni kezdő úr, nagy prémes télikabáttal, nem tehetette, mert melleje sietett a csatorna lakosa és csaknem elzárva a kocsi felé az utat elébe lépett és levett kalappal vacogó fogakkal megszólította:

— Uram! Segítsen rajtam!

— Ki vagy te, menj dolgozra.

— Uram kérem, ehen halok.

— Vétess fel magad a szegények házába.

— Nincs hely uram, és okmányaim sincsenek.

— Akkor sajnállak; különben menj a portáshoz, majd ő ad valamit.

— Nem kell nekem; én azt akarom, hogy gondoskodjék rólam ön, jogom van követelni, — kiáltott most már elkéseredett dühvel.

— Micsoda hang ez? Rendőrt hívassak?

— Nem. — Én követelem, hiszen ön atyám; igen atyám! Igen te büszke úr, atyám vagy! Emlékezz csak vissza Berger Klárára, ő anyám

megye és ez a tétel a most folyó alkotmányos harcok alatt is teljes beigazolást nyert.

Ebből kifolyólag Markhot Gyula abban a véleményben volt, hogy ha ő lemond az állásáról, azzal teljes erejű bizonyosságot tesz Nyitramegyének az alkotmányhoz való törhetetlen ragaszkodásáról, szemben az ellen domborítja ki a vármegye álláspontját, mely a leplezetlenül beköszöntött abszolutizmust elítéli és kárhoztatja.

Ha most már a mérleg serpenyőjébe vetjük a szemben álló két felfogást, t. i. az alispánét és azon barátait, a kik vele nem értenek egyet, arra az eredményre jutunk, hogy *elméletileg* az alispánnak van igaza. Az ő álláspontja a politikai és erkölcsi helyesség szempontjából kifogástalan és szigorú logikai következetességgel folyik állásának követelményeiből. Ámde *gyakorlati* szempontból megis csak azoknak van igazuk, a kik a lemondással nem tudnak megbarátkozni, mert ez a lemondás, ha csakugyan visszavonhatatlan lenne, csüggesztené a tisztviselői kart és a nemzeti ügy elé, olyan akadályokat gördítene, melyek az alkotmányvédelemnek amúgy is nehéz feladatát még terhesébbé tennék.

Igaz, hogy egy férfiúra nézve rögtön beáll a cselekvés szükségessége, mihelyt tőle akár a politikai, akár az erkölcsi helyesség szempontja valamit követel. Ennek a követelménynek az alispán megfelelt azzal, hogy szabadságot adta magát és beadta lemondását. Hogy most már hogyan fog a lemondás ügyében a törvényhatósági bizottság dönteni, az nem az alispán gondja, hanem a törvényhatósági bizottságé. Ennek a nagy többsége pedig, a mint *most már* biztosan tudjuk, nem kívánja Markhot távozását, ellenkezőleg óhajtja maradását.

Reméljük, hogy az alispán, a ki megtette férfiúi kötelességét, meg fogja tudni hozni azt az áldozatot, hogy deferáljon a vármegye közönsége óhajának.

Katholikus Népszövetség.

A gondolatok és eszmék nagy sokaságából, melyek a szellemi áramlatok medrében hömpölyögve, a társadalmi élet jelenségei felé irányították legjobbjaink figyelmét, főképp egy gondolat válik ki megkapó közvetlenséggel, a *néppel való foglalkozásnak* a gondolata.

Ma már teljesen kifejeződött igazságnak tarthatjuk azt az állítást, hogy népünk elmaradottságának, a közügyek iránti közömbösségének, az úri osztály iránti bizalmatlanságának igazi oka abban rejlik, hogy elhanyagoltuk a népet, nagy bajai, viszontagságos életküzdelmei között részvétel nélkül magára hagytuk. És ha csak ennyiben állna a dolog, de hányan vannak a vezető osztályok tagjai között, a kik a népet jogtalanul kihasználták, lelketlenül kiszorították, gyámoltalansága és tudatlanságával visszaeltek. A felforgató socialista tanok nagymérvű hódítása is erre a gondatlanságra és ezekre a visszaélésekre vezető vissza.

De ennek a tapasztalatnak tanulságában nem csak a népretegekben észlelhető bajok okát találjuk meg, hanem megjelöljük abban a bajok biztosan ható orvosságát is. Gondatlanságból származó betegséget fokozott gondossággal, visszaélésekből támadt kóros tüneteket a visszaélések gyors és erélyes megszüntetésével kell orvosolni.

A Magyar Gazdaszövetség mult heti szociális előadásain legelőkelőbb viszangot Szolnok volt képviselőjének, a jeles agrárpolitikusként, dr. Nagy Emilnek a fejtegetései keltettek, mert ő mutatott rá a legsürgősebb teendőre, a népélet fejlesztésének munkájára. Az idők jele, hogy a közönség oly melegen érdeklődik a szociális tárgyú tanfolyamok iránt, és még jellegzetesebb tünet az, hogy ebből a szociális hajlamú hallgatóságból semmi sem képes olyan lobogó lelkesedést kiváltani, mint a nép mindennapi életének érdekeihez fűződő tevékenység méltatása és ajánlása.

Ha ez így van, akkor valóban jó időben sürgetik a *Katholikus Népszövetséget*, melynek szervezésén a Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége javában dolgozik.

Lapunk olvasói előtt nem kell előről kezdenünk azoknak a feladatoknak az ismertetését, melyeknek megoldására a Katholikus Népszövetség vállalkozik. Elég ez alkalommal rámutatnunk arra a jogi és társadalmi védelemre, tanács és támogatásra, melyet a Szövetség a kebelébe tartozó tagoknak nyújtani szándékozik, és tényleg nyújt is mindenütt, a hol a szövetségi szervezet már megalakult.

A mi mindenekelőtt a jogvédelmet illeti, ez nálunk kimondhatatlanul elhanyagolt állapotban van. Természetes, hogy nem arról a jogvédelemről beszélünk, melyben ügyes és lelkiismeretes ügyvédek képviselik a feleket, mert az ilyen jogvédelmi ügyekben az ügyvéd tudása és becsületes eljárása teljes biztosítékot nyújt a félnek aziránt, hogy érdekeinek oltalmára jogigényeinek érvényesítésére mindaz megtörténik, a mit a tételes jog rendelkezései megszabnak és megengednek. Ennek a jogvédelemnek nincs istápolásra szüksége.

De igenis nagy szüksége van istápolásra a jogvédelemnek a nép apró-cseprő bajaiban, a hol a jogvédelemhez egyéb nem szükséges, mint a tételes jog legelembb intézkedéseinek ismerete. Ilyen például a köteles rész fogalma az örökösödési jogban, a szerzeményi, ági vagyon fogalma, az uzsora elleni védekezés, a közrendészeti előírások és tilalmak, az egyetemleges jótállás, vagy tartozás veszélyei, a rossz végrehajtási törvény mellett, a könyvkivonati illetékességgel elkövethető és sokszor elkövetett visszaélések, sőt ide sorozhatjuk még a hatóságok túlkapásaiból eredő zaklatásokat is, melyek a népet szintén jogvédelemre kényszerítik.

A mindennapi életnek ilyen apró bajaiban az ügyvédi segítség kikérése felesleges, de ha a nép legalább az életbe vágó jogintézményeket és azok rendelkezéseit ismeri, vagy ha van valaki, a ki neki útmutatással, tanácsal szolgál, sőt a védekezés módjairól megoktatja.

S éppen ezt célozza a Katholikus Népszövetség, mely tapasztalt és lelkes jogászokból, gazdaszökből, ipari, kereskedelmi és más szakban járatos férfiakból jogvédő osztályt alakít. Ennek tagjai időnkint üléseket tartanak s felváltva közszolgálatot teljesítenek. A tanácsra, vagy védelemre szoruló szövetségi tag, akár maga közvetlenül, akár valamely szövetség-társa, faluhelyeken például a plebános, tanító, vagy a községben lakó más intelligens ember útján a katolikus Szövetséghez beadja ügyének leírását, melyet az osztály megtárgyal, s ehhez képest az utbaigazítást a féllel közli.

Ha a Szövetség szervezete az egész országot behálózza, akkor minden megyei és minden bírósági székhelyen lesznek szövetségi jogvédők, a kik az ügyes-bajos tagokat jogsegélyben részesítik, s ügyfelük védelmét, ha kell, a hatóságok és bíróságok előtt is elvállalják.

A jogvédelmen kívül a Katholikus Népszövetség a kölcsönös *társadalmi védelem és támogatás* nemes feladatát is felöleli. A katolikusok között eddig ezen a téren sem tudott kifejlődni az

volt s nálad — oh hatalmas úr — egykor szobalány volt.

Megint elfogta a köhögés.

— Mint mondott az az ember! hangzott a kocsi belsejéből. A megszólított hamar uralkodva magán így felelt:

— Szegény! Meg van zavarodva elméje!

Azzal ő is felszállt és a kocsi megindult, a „Szegény“ pedig köhögött tovább, a mikor elállt a köhögése, körülnézett, de tekintete csak a kapus gúnyos mosolyával találkozott. Rendőr közeledett, mire ösztönszerűen tovább állott, bár nem feltűnően, de elég gyorsan.

Délre fényes társaság gyülekezett von Pilgersberg palotájában. Az inycenek való ebéd után a férfiak a dohányzóba, a hölgyek egy másik terembe vonultak, de közülük hárman a férfiakkal tartottak és a házigazda sietett eléjük tenni a legfinomabb egyiptomi cigarettát, melyből mindegyikük egyet graciós mozdulatokkal elszivott. Közben az egyiknek egy eszméje támadt:

— Az idő jó, az utak kemények; jó volna megint egyszer kimozdulni a falak és házak közül; menjünk például Bécs-Ujhelyig automobilon.

— Nagyszerű. Helyes! Hangzott korusban és a házigazda hozzátette:

— Én mindennap arra szoktam kijárni, ma a társaság kedvéért lemondtam e szokásomról, de így természetes én is önökkel tartok.

— Hány automobil lesz?

— Azt hiszem öt; de hol találkozunk?

— Legjobb volna talán csak Bécs-Ujhelyben? —

— Jó, tehát induljunk! A viszontlátásra!

E beszéd után a férfiak átmentek a hölgyekért, azután egymásután hazahajtottak, hogy elkészüljenek az útra és el is induljanak.

Von Pilgersberg letelephonált chauffeurjének, hogy álljon elé az automobillal.

Negyedóra mulva már benn is ült feleségével együtt, azután lassú zakatolással megindult a benzomotor. Minél inkább közeledett a város vége felé, annál gyorsabb és gyorsabban haladt; már a külváros felé valósággal repült, zugásába a gyakori kúrtszó vegyült.

— Hopp! kiáltott most torkaszakadtából a vezető, azután szitkozódva fékezni kezdett; hiába, már megtörtént, egy az uton keresztülmenő embert fellökött és keresztül ment rajta. A gépkocsi megállott, leszállott a vezető és von Pilgersberg is, felesége nem. Vagy harminc lépésnyire egy vonagló test feküdt, már körülötte volt egynehány

ember, rendőr is akadt. Az utomobil tulajdonosa rémulve ismert a délelőtti koldusra.

A rendőr lehajlott hozzá és kérdezte tőle, hogy hívják?

— Sehogy — felelte az, s von Pilgersbergre tekintve, elhaló hangon még ezeket mondta — készakarva tettem; tudtam, erre szokott jönni; azt akartam, hogy egyszerre öljön meg atyám és ne kinózzon soká éhséggel... ah meghalok... ah... ott annak a gesztenyésnek, ott... fizessetek meg... három krumplit... még egyszer jól... jól akartam... lakni... lakni... azért loptam, oh! — Meghalt, belső sérüléseket szenvedett és elvérzett.

— Szegény örült! Megint atyjának nézett, délelőtt is azzal állított meg, ki tudja kicsoda. Itt van 10 korona temetésére. Ezzel a rendőrnek adott egy aranyat és tovább ment, a rendőr pedig felírta az utomobil számát.

— Hallja chauffeur, elsején levonom magának a büntetéspénzt, a mit fizetni fogok, értette? Induljunk!

Zúgva tűnt el a gépkocsi, ott hagyva a halottat a keményre fagyott uton. (Bécs)

érdekközösség érzete. A zsidóság, látjuk, hogyan tart össze, hogyan jár a kezére egyik a másiknak, hogyan segítik, tolják előre a fajrokonikat. A szabadkőműveseknél egyenes kötelesség, minden felett álló érdek a szektához tartozók emelése, pártfogolása, jövedelmező és befolyásos állásokba való besegítése. A protestánsok is jól értenek ehhez a gyakorlati életbölcsülethez. Tisza Kálmán igen nagy gondot fordított arra, hogy felekezetének embereit behelyezze magas hivatalokba, s ezen a révén a protestantizmus politikai és társadalmi súlyát növelje. A saját szempontjából okosan tette.

Csak a katolikusok nem tudták egymást megtalálni semmiképp sem. Majdnem szerencsének és megtiszteltetésnek tartottuk, ha munkát, vállalatokat, állásokat olyanoknak adhattunk, a kik vagy ellenségeink, vagy ügyünk iránt teljesen közömbösek, míg ugyanakkor sok odaadó, hű emberünk a mellőztetés jogos keserősége miatt volt kénytelen panaszkodni.

Tömörülünk a Katolikus Népszövetség táborába és akkor ilyen panaszok mindenkorra el fognak némulni. Hogy miképp történjen ez a tömörülés, arról is majd legközelebb szólnak.

A nyitrai keresztény munkás egyesület megalakulása.

A nyitrai keresztény munkások óhaja teljesült és f. hó 4-én megalakult a nyitrai keresztény munkás egyesület. Régi igazság, hogy a szervezkedésben van erő, a szövetségzettség embereket el nem nyomhatja a töke. De míg a munkás osztály tagjai belátják, hogy egyesülniök kell, teszik azt öseikhez méltó módon, szervezkednek, szövetségesnek, és a fölöttünk gondviselő Isten nevében teszik azt, ellentétben a szocialdemokrata vezérekkel, kik a vallást magántügynek hirdetik, és azért minden módon gyalázzák, megvetik a vallási intézményeket, legujabb példa rá a híres fiúmetetés, midőn az önként jelentkező plébános nem engedték, hogy a halottat beszentelje, mert a szocialdemokrata vörös zászló alatt harcolók Isten, vallást nem ismernek, amint ezt valami Garban nevezetű budapesti demokrata szónok f. hó 4-dikén Győrött egy elvtárs temetésén világosan hirdette, mikor e böles szavakat mondta: „Nyugodj békében, Isten nem lévén, föltámadás sincs“.

Derek iparosaink, mikor hallották június 29-én a Szigetben elhangzott szavakat, melyekkel a szónok illetve mindazokat, a kik nem demokraták, ezen idegenből szakadt, folyton sztrajkolni szerető, és félrevezetett munkásokkal szemben tömörülni kezdtek a keresztény érzelmi munkások. A mozgalom élén a kőműves egyesület lelkes elnöke Jeszenszky Alajos apát-kanonok állott, a ki szűkebb bizottsági üléseken az eszmét éllesztette, s ezen elhatározásból kifolyólag elhívták Szalánczy Andor budapesti keresztény munkászervezőt, hogy fejtsse ki a keresztény szocialista programot. A gyűlést egy vörös másols csapattal meghiúsítani akarta ektelen ordítózással, de a gyűlés mégis sikerült, a melyen elhatározta a népgyűlés, hogy Nyitrán is megalakul a keresztény munkások egyesülete. Idővel megvitatták az alapszabályokat, s mivel a fölterjesztés óta már 40 nap letelt, az egyesület ideiglenesen megkezdte működését.

Nagyszámú munkás jött össze a kath. kőműves egyesületben, zsúfolásig telt meg a helyiség. Jeszenszky Alajos „Isten áldja a tisztas ipart“ szavakkal kezdte megnyitóját, beszélt a szervezkedés szükségességéről, szervezkednek a hófehér zászló alatt, melynek tetején díszleg a kereszt, mert híven ragaszkodnak hitükhöz és hazájukhoz. S mivel az ő ideiglenes elnöki működése a mai nappal lejárt, Guderna Béla helybeli iparost ajánlja választási elnöknek, a ki a szabályok 1. §-át elolvassa, és felszólítja a tagokat, hogy elnököt, alelnököt, 2 titkárt, pénztárost, 3 ellenőrt és 15 tagú választmányt válasszanak. Erre föláll dr. Franciscy Lajos és beszédében kifejti, hogy nehéz volna elnököt választani, ha nem volna oly férfi, a ki hasonló célú egyesületben már működött, aki szívet hozott az egyesületbe és a bomlás idejében hűségesen kitartott, s azért ajánlja Jeszenszky Alajos apát-kanonokot elnöknek. Óriási lelkes éljenzés jelezte, hogy köztetszéssel találkozik az indítvány. Az új ker. szocialista elnök meghatva köszöni a bizalmat, és amint 8 esztendőn keresztül vezette a kőműves egyesületet, és volt örömben

és keserűségben része, a keserűséget felelte és az örömből erőt merít most is hogy az egyesületben áldásosan működjen és míg ereiben folyani fog vére, az egyesület el nem hagyja. Alelnök lett Guderna Béla, helybeli jönevű iparos. Titkárnak megválasztották dr. Kaszala Jánost, a ki kijelentette, hogy miként az emberben megkülönböztetik a lelket, a főt és a szívet, úgy megvannak ezek ezen egyesületben is, melynek lelke Krisztus szelleme, feje az elnök, szíve a titkár; ő szívet, lelkesedését erejét mindenki számára tárva nyitva tartja, azért bizalmukat kéri a jövőben is. II. Titkár: Bednarovics Ágoston, Pénztáros: Belák József, Könyvtáros: Divilek István, Ellenőrök: Heimer V. és Weisz József és 15 tagú választmány.

Ezután Jeszenszky Alajos elnök a tagokat arra kéri, hogy szeressék az egyesületet, szeretettel legyenek egymás iránt, akiben nincs szeretet, annak helye az egyesületben nincsen, az egyesület arra törekszik, hogy tagjai családjukkal együtt tisztességesen megélhessenek, azért azon lesz, hogy megfelelő tisztességes megélhetési viszonyokat teremtsen, hogy a munkaadó méltányos és igazságos bért adjon a munkásnak, de ez viszont következtetésekkel ne lépjen fel. Ha azonban a munkaadók ridegen és jogtalanul visszautasítják őket, a sztrajktól, mint utolsó eszköztől sem riadnak vissza. Lelkes szavait zajos tapsvihar követte, és evel a gyűlés véget ért.

Ime! az eszme valóra vált, derek iparosaink megmutatták, hogy segíteni akarnak magukon; aki tudja mennyi gonddal kell az egyesületi tagoknak megküzdniök, az az egyesületet támogatni fogja, mert tagjai nem „hazatlan bitangok“, hanem derek magyar emberek, nem vallásukból kivételtetett egyének, hanem oly polgárok, kiknek elvei három szóban vannak: „Isten, király, haza!“

Illesse azért az elismerés mindazokat, akik az egyesület alakítása körül fáradoztak, akik nem ijedtek meg a guny, a lekicsinylés és megvetés fegyvereitől, és virágoztak ezen egyesület, erősödjenek, hogy Nyitra városának és vidékének minden keresztény munkása legyen tagja és az egyesület segítségével boldogulását szerezzék Isten házája és családja szeretetében. *Socialista.*

Ujdonságok.

Személyi hírek. Jánoky-Madocsányi Gyula, egeri-i birtokos hosszabb tartózkodásra Meránba utazott. — Ifj. Thuróczy Károly, a nyitrai szolgabíró, a volt főispán fia, szülei látogatására a nyugati Rivierára utazott.

Kinevezés. Jureczky Iván, nyitrai törvényszéki bírósági elnök, ügyésznek nevezetett ki. Jureczky Iván Rencz László, nyitrai püspökségi uradalmi tiszt veje, és a nyitrai törvényszék egyik legtehetségesebb fiatal bíróját, Szivből üdvözljük.

Tanári kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Höllrigl* József nyitrai, *Funk* Gusztáv privigyei, *Lissák* Jenő szakolcai ideiglenes rendes tanárokat rendes tanári minőségükben véglegesen megerősítette.

A „Nyitrai Kath. Kör“ f. évi március hó 18-án (vasárnap) délután 4 órakor tartja rendes évi közgyűlést. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A tisztviselők (elnök, alelnök, titkár) az igazgató választmány és a számvizsgáló-bizottság választása. 5. Esetleges indítványok.

Március 15. Nyitrán. A márc. 15-iki bizottság a következő programot küldötte be hozzánk. Reggel fél 9-kor gyülekezés a város-háza nagytermében, hogy innen testületileg vonuljon fel a közönség a piaristák templomában megtartandó ünnepi misére, melyen az ünnepi szent beszédet dr. Franciscy Lajos theol. tanár tartja. A felekezetek előjárásai és a testületek és egyesületek is felkéretnek, hogy ezen reggel 9-kor megtartandó ünnepi misén részt vegyenek. D. u. fél háromkor gyülekezés a megyeháztéren, ahonnan a közönség rendes szokás szerint zenével vonul a Kossuth térre. Itt a kath. kőri dalárda a szótartót éneklé el, ezután a Talpra magyar egy ünnepi beszéd és egy alkalmi költemény fog szavaltatni. Mivel a szereplő személyek iránt még megállapodás nem történt, ezért azok neveit

már csak a falragasz fogja tudatni. Egyben megemlítjük, hogy a rendező bizottság a szinigazgatót is megkereste, hogy 14. és 15-dikén hazafias darabokat játsszon, a mi meg is fog történni.

F. M. K. E. közgyűlése. A F. M. K. E. nyitravármegyei választmánya 1906. márc. 31-én d. u. 3 órakor Nyitrán, a vármegyeház nagytermében tartja rendes évi közgyűlést, a melyre a nyitravármegyei választmány összes alapító, élet-hosszigan való, rendes és pártoló tagjait hazafias tisztelettel meghívjuk. Nyitra, 1906. márc. 1-én. Dr. Gyürky Géza elnök, Clair Vilmos jegyző. A közgyűlés tárgysorozata a következő: I. Elnöki megnyitó. II. Az elnökség évi jelentése a választmány 1905. évi működéséről. III. Az 1905-ik évi számadások. IV. Az 1906. évi költségvetés. V. *Két óvónő megválasztása.* (A közgyűlés az óvónőket, az elnökség hármas kijelölése alapján, szavazattöbbséggel választja. Szavazati joggal bír a nyitravármegyei választmány minden alapító, élet-hosszigan való, rendes tagja. A pártoló tagok szavazati joggal nem bírnak.) VI. Indítványok.

Halálozások. Finka Pistike, Finka Gyula és neje szül. Murin Terezia zólyomi lakosok 10 éves gyermeke márc. 7-én meghalt.

Mühlhauser Vilmos jönevű nyitrai gépész f. hó 10-én elhalálozott. A boldogult szorgalmas iparos volt és a helybeli tűzoltó testületben agilis szerepet vitt.

Allerám Gusztáv, helybeli asztalos mester f. hó 9-én meghalt. — Béke poraikra!

Elfeledett szobor. A nyitrai törvényszéki palota előtt felállítandó Boldogságos Szűz szobrára érkezett szerkesztőségünkhez e héten: Stetka Miczike név alatt Nyitráról 2 kor. Egy névtelentől Ó-Besztercéről 2 kor. Összesen 4 kor. Hozzáadva a lapunk utolsó számában kimutatott 2632 kor. 66 fillérrel lesz főösszeg 2656 kor. 66 fillér. Isten fizesse meg!

Párbaj. Vagyon Mosko márc. 8-án a nyitrai mentelep vívótermében kardpárbajt vívott Sommer könyvelővel. Ez utóbbi fején könnyebben megsebesült. A párbaj oka összeszólalkozás volt a Schiller kávéházban, melynek folytán Vagyon inzultálta Sommert. — Különös, hogy a mérközést megelőzőleg Sommernek egy még két év előtt mezesett, de elintézetlen „ügyét“ kellett rendbe hoznia, Sommer ugyanis két év előtt összetűzött Bokros Ivánnal, de mint lapunknak jelentik, *még aznap este ki is békültek*, de Vagyon addig nem akart reagálni a kihívásra, míg Sommer Bokrossal függő becsület ügyét el nem intézi. Minek folytán ez kihívatta Bokrost és csak miután vele megvívott és könnyű sebet kapott intézhette el ügyét Vagyonnal fenforgó párbaját.

Színházi heti műsor. 1906. évi márc. 11-én vasárnap d. u. félhét órákkal „Baba“, este rendes helyarákkal „Parasztkisasszony“. Hétfőn 12-én „Lőcsei fehér asszony“ (bérlet-szünet). Kedden 13-án „Mikadó“. Szerdán 14-én „Lőcsei fehér asszony“ (bérlet). Csütörtökön 15-én „II. Rákóczi Ferenc“. Pénteken 16-án „Smolen Tóni“ (bérlet-szünet). Szombaton 17-én „Smolen Tóni“ (bérlet).

A nyitrai kath. legényegyesület febr. 25-iki szinelőadása alkalmával felülfizettek: Méltóságos dr. gróf Batthyány Vilmos koadjutor-püspök 10 kor., Ngos Mihálik József 10 kor., X. Y., Belák József, Dr. Puchovszky Bálint, Raucher Ernő, Roszinszky András, Turcer R. Neugebauer Kálmán, H. Gy. 2—2 koronával, Bekő Rezső, Bartha János, Dr. Cserenyey István, Filkorn Jenő, F. J., Farbak Mihályné, X. Y., Dubovitzky Imre, Dr. Kaszala János, Kocsis József, Milecz Mihály, Novotny Vilmos urak 1—1 kor. Fogadják az egyesület hálás köszönetét.

Utazás 52 ezer korona körül. A nyitrai városi pénztárnál 52 ezer korona folyt be az ex-lex alatt adó címén, melyet a város még nem szolgáltatott be az államnak. Időközben miután más törvényhatóságok is megtagadták az adót, Nyitraváros képviselőtestülete is kimondotta, hogy a befolyt adót az államnak ki nem adja, és utasítja Ocskay László városi pénztárnokot, hogy az 52.000 koronát helyezze el takarékpénztárba, s ne engedjen csak az erőszaknak. Időközben kinevezték a kormánybiztot, mire Magyar Miklós pénzügyigazgató kilépett eddig játszott platonikus szerepéből és átírt a városi pénztárba, hogy az adó címén befolyt 52.000 koronát nyomban küldjék át az állampénztárba. Ocskay ur hivatkozva a képviselőtestület határozatára, a pénz kiadását megtagadta. Ez alatt megindult a városatyák közt a kombináció, vajjon a nyitrai Iparbank, hol a

pénz elhelyezése volt, kiadhatja-e a pénztárnok beleegyezése nélkül? A betét ugyanis vinkulálva volt. Időközben, mult szombaton a pénzügyigazgató újra átírt a városi pénztárnokhoz, hogy ha ki nem szolgáltatja a pénzt, akkor Magyary Miklós az egész összeget 5%-os kamatával egyszerűen betábláztatja úgy Ocskay László pénztáros, mint Szabó Vince városi adóellenőr magánvagyonára és ha 15 nap alatt nem fizetnek, akkor a megyei ügyész által végrehajtást rendel el vagyonukra. Ocskay László most elmondhatja magáról, hogy „fogtam törököt, de nem ereszt el”. — Ha a pénzt ki nem adja, akkor végrehajtást rendelnek el ellene, ha pedig kiadja, akkor a városi képviselőtestület felfüggeszti, mint olyan tisztviselőt, aki a város tilalma dacára beszovaltatta az adót. Megjegyzendő, hogy időközben az állam követelését csakugyan előjegyeztette bekebelezés végett a két tisztviselő magánvagyonára. — Ennek következménye aztán az lett, hogy Ocskay felmondta a pénzt az Iparbanknál, de nem meri kiszolgáltatni az állami adóhivatalnak, hanem márc. 7-én kérte a városi tanácsot, hogy mondja ki, miszerint most már beállt azon „erőszak” esete, melyben ő az adót kiszolgáltatni jogosítva van. A városi tanács márc. 7-én kimondta, hogy a tanácsnak nem áll jogában a képviselőtestület határozatait magyarázni, hanem forduljon a képviselőtestületi közgyűléshez. Nem tudjuk, hogy mikor lesz közgyűlés, de attól lehet tartani, hogy az ugyanugy fog határozni, mint annak előtte, vagyis megtadja az összeg kiadását.

Adakozás A helybeli elagott és munkaképtelen szegény sorsu iparosok illetve özvegyei telsegélyezésére a nyitrai Hitelbank 30 kor., Takarékpénztár 20 kor., Népbank 20 kor., Iparbank 20 kor. s a Kereskedelmi és hitelintézet 20 koronát adományozni sziveskedett. A nemes lelki adományozóknak ez uton is hálás köszönetet mond a Nyitrai városi ipartestület előjárása.

A kormánybiztos kilépése. Csillaghy György, kormánybiztos kilépett a szabadelpvüpartból, melynek éveken át tagja és egyik vezető embere volt. Kilépését levélben tudatta Szulyovszky Gusztávnál a nyitrai megyei szabadelpvüpart elnökével, s hasonló levelet írt Podmanický Frigyes báróhoz az országos szabadelpvüpart elnökéhez. Ezen kilépés ellenére Csillaghy és a szabadelpvüpart jól értik, szívlelve és támogatják egymást. Az eddigi nyilvános összejutások titkos bizalmas viszonyná alakult át. Tessék csak megfigyelni az eseményeket!

Bresztyenszky Kálmán politikai pöre. A privigei hírhedt választás utóhangjainak egyik akkordja a helybeli kir. törvényszék tanácsa előtt f. hó 5 és 6 ikán játszódott le. Dr. Pászár Zoltán elnökle alatt dr. Ehrenfeld Gyula és Miklóssy Arthur kir. törvénzi bírák képezték a tanácsot, a vádhatóságot dr. Lopusny Ottó kir. ügyész képviselte. Bresztyenszky Kálmán a privigei hadjárat után Pestre ment, mint mondá, hogy lopott „mandatumát” visszaszerezze, és ezt többek előtt meg is mondta. Ebből rágalmozási pör keletkezett; Csemniczky Géza és dr. Szathmáry István elnökök és a választó küldöttségi tagok bepanaszolták Bresztyenszkyt, hogy őket tavajoknak nevezte volna, és ebből 9 rendbeli rágalmozási pör keletkezett. A pör egyik része már tavaly július havában folyt le, a védő ügyvéd dr. Sztránszky Izidor indítványára az ítélet kihirdetését elhalasztották, hogy ez idő alatt a kir. Curiaótló szerezze be az akkor éppen folyó vizsgálat adatait, mivel azonban a vizsgálatnál 1200 tanut hallgattak ki, és a vizsgálat eredményét Gallasz pozsonyi kir. táblai bíró csak január havában terjeszthette föl, a magyar kir. Curia úgy válaszolt, hogy a tárgyalást megfelelő tanukihallgatás eszközésével tarták meg. Bresztyenszky Kálmán ekkor 42 tanut nevezett meg, akik igazolni fogják, hogy a választásnál előfordultak oly dolgok, a melyek Bresztyenszky Kálmánt arra indították, hogy mandatumát a kir. Curianál keresse. A védelmet most is dr. Sztránszky Izidor nyitrai és dr. Weil Zsigmond privigei ügyvédek teljesítették. A tárgyalás két napig tartott, a melynek folyamán a tanuk eskü alatt bebizonyították a választás egyes törvénytelen mozzanatait. A katonai hatalom jogtalan igénybevetését, a néppárti szavazók jogtalan faggatását és elutasítását, az egyik tanu, aki a választásnál jegyző volt, azt vallotta, hogy Csemniczky elnök mondotta neki ugye elég visszautasított van már, jól szorítjuk őket, egyik másik azonosító tanu azt vallotta, hogy azért nem igazolhatták a választókat, mert meg volt nekik hagyva, hogy csak akkor szólhatnak, ha az elnök kérdezi őket, az egyik plébános, aki nem nézhetette a választási elnök faggatásait,

elhagyta a szavazó helyiséget, — a liberális szavazóknak süghattak, stb. Tanuk gyanánt voltak beidézve a néppárt volt bizalmi férfiai, plébánosok, orvosok, körjegyzők, privigei és vidéki polgárok. A védők a meritett tanuvallomásokról elegendő adatot hozhattak fel a cáfolatra, a törvényszéki tanács a tények alapján a benyújtott 9 rendbeli rágalmozási vádat elejtette, és csak 4 rendbeli becsületsértést konstataált, mert a vádlott őket csak mint magán egyéneket érintette megjegyzéseivel. Bresztyenszkyt fejenként 50—50 koronára ítélték. A vádlott a kir. táblához föllebezett.

A nyitrai kereskedő ifjak egyesülete farsang vasárnapján február 25-én a Szarvasdizstermében megtartott táncmulatságon a könyvtár alapja javára felülfizettek: Verebely Géza, Dombay Hugó, Árpássy Imre, Bacsa János 10—10 Morton József, Pitzer és Hauzer 6—6 K Pécs Ede, Dr. Egressy Sándor, Gabmayer Miklós, Felsner Jónas, Csernyák Rezső, Dániel Izor, Szurmay József, Huszár István, Krausz V. és Társa 5—5 K, Dr. Halasi Lipót, Schiller Henrik, Salvender Victor, 4—4 K, Dr. Weiss Vilmos, Hauenstein Gyula, Dr. Sztránszky Izor, Ruscsák Aladár, Krammer Sándor, Freissberger Victor, König Mór, Frischer M. és fiai, Szabó Imre 3—3 K, Boxhorn Vilmos, Schurda György, Fried V. Assakürth, Dr. Fuchs Zsigmond, Lax Darius, Dr. Havas Armin, Saffár Antal, Kiss István, Braunsteiner Mihály, Dirnfeld Samu, Schik Gyula, Guth Izor, Pollák Mór, Stransky József, Schesinger Joachim, 2—2 K, Richter Arthur 1.50 K, N. N., N. N. 1—1 K. A kegyes felülfizetéseket, valamint Huszár István urnak a meghívók jutányos áron való előállításáért, hálás köszönetet mond a rendező-bizottság.

Célzatos híresztelés. Nyitrai haladó párti körökből került az országos sajtó lapjaiba az a hamis hír, hogy miután a nyitrai megyei alkotmányvédő bizottság pénze kifogyott, az alispán, mint a bizottság elnöke bizalmas körlevelet intézett a megye összes tisztviselőihez, hogy tekintsek hazafias kötelességnek azok, a kik fizetésre nem szorultak, azt az alkotmányvédő bizottságtól nem kérték. — Ezzel szemben a való igazság az, hogy az alkotmányvédő bizottságnak már több hónapra van kellő fedezete, jöllehet a gyűjtés még javában folyik, s az alispán csak azokhoz a tisztviselőkhöz intézett bizalmas felhívást aziránt, hogy a fizetéseket fel ne vegyék, a kirkól köztudomásu, hogy arra tényleg rá nem szorultak. Ezek, ha eleget tesznek a felhívásnak, minden bizonynyal megerősítik a nemzeti ellenállást, a miért a vármegye közönsége hálás lesz nekik. A bizottság egyebkent a márciusi fizetést is kiutalványozta a tisztviselőknak.

A kormánybiztos működik. Általános feltűnt azon számító eljárás, melyet az új kormánybiztos Csillaghy György, a nyitrai ellenzékkel szemben tanusit. Nem ragadtatja el magát szélsőségekre, óvatos, de az ellenzéknek éppen azért a legnagyobb körültekintésre és éberségre van szüksége, hogy ezen agyafúrt uri embernek fondorkodásait kikerülje. A vármegyei központtal eddig csak az elkerülhetetlenül szükséges dolgokban érintkezett, és működési körét inkább a vidékre terjesztette ki. Titkos behívókat intézett a vidéki szolgabírókhoz és becitálta őket Nyitára. A meghívásra reagáltak és e hét különböző napján tudtukkal a következő szolgabírák jelentkeztek suttymban, a kormánybiztosnál, Turchányi György érsekújvári, Sooky Ódön zsámbokréthi, Dr. Filberger Gyula privigei, Frideczky Timótgálcói, Frideczky Béla holicai, Tóth Lajos papolcsányi főlzolgabíró, és Boróczy tornóci szolgabíró. Az a különös, hogy a nevezett urak az alkotmányvédő bizottság kezéből és a nagyközönség áldozatkészségéből elfogadták jelen és előző hónap a kormány által megtagadott fizetéseket és most feleje sem néznek a megyeházanak, mintha titkolnák és restelnek a — dupla kulacsot.

P. Tomasek f. Megváltóról nevezett kongregációnak Rektora, a tót szt. Missiók igazgatója febr. 27-én meghalt Schwarzbachban. Ezen érdemdús személyhez fűződnek a lelki megújulás, a hitélet fellendülésének hervadatlan emlékei, Trencsén megyében s a Nyitra megyének egyes vidékein. Azonban az ő neve ismeretes az egész Felső Magyarországon. Utolsó sz. Missióját, a mely 584-ik volt, a mi egyház megyénkben Makón végezte, a hol búcsúzás alkalmával jelezte, hogy már utoljára látják őt e földön. S úgy is történt haza jöve, a kimerült buzgóság ágyba döntötte, a mig a halál véget nem vetett a lelkek megmentésén fáradozó életének. Március 1-én volt diszes temetése. Közélszól s távolból zarándokoltak arra, a melyet Dr. Wisnar Károly főlz. püs-

pök, két olmuői kanonok s körülbelül 50 pap részvétele mellett végezték. A búcsúzó szavak, melyek a püspök szájából elhangzottak sirja fölött, hangos zokogást idéztek elő az egybegyűlt sokaságban, a mely oly sokszor csüngött az ő szavain. Született 1837-ik évben Csehországban, Szmidari községben. 1860-ban belépett a Megváltóról nevezett kongregációba, a hol 1860. évben pappá szenteltetett. 25 éven keresztül Schwarzbachban működött, a hol utolsó 14 éven keresztül testvéreinek Rektora volt. S habár a Missióinak köre, kiterjedt Cseh-, Morvaországra s Sziléziára is, mégis sehová sem ment oly örömmel, mint a mi romlatlan s jó indulatú tót népünkhöz. Ezért áldva legyen az ő emléke s jutalma legyen az, a kinek dicsőségét hirdette!

Árverezés Rajecfördőben. Smialovszky Valér volt országgyűlési képviselőre rosz idők járnak. Folyó hó 7-én megkezdődött Rajecfördőben az árverezés a furdó összes ingóságaira, melyekre a zsolnai Segélyegylet hatvan ezer korona erejében van betáblázva az első helyen, a másodikon pedig az érsekújvári takarékpénztár 200 ezer koronával. Ez az összeg viszont az ingatlanokon van betáblázva az első helyen. Nemsokára csak a furdó csupasz falai és üres termei fognak mesélni az elmúlt szebb napokról. Ki fogja átvenni Smialovszky zsolnai mandatumát, azt mostanában a legbuzgóbb darabant sem tudná megmondani.

Bőjti bálozás Trencsénben. A „trencsényi dalárda” minden évben következetesen farsang utolsó kedden tartja mulatságát és az természetesen „reggelig tartó táncal” végződik — írják lapunknak. A táncmulatság tehát beleyül a tiltott időbe. Nem volna az egészhez hozzászólásunk, és nem íránk róla hogy ha a a dalárda elnöke nem volna egy tisztelendő ur. Igy azonban meg lehet követelni a pap-elnöktől, hogy elnöki tekintélyvel odahasson, hogy a mulatság legalább egy-két nappal előbb tartassék meg, a mikor az egyház parancsába nem ütközik. Ő azonban ezt vagy nem akarja, vagy nem tudja meg tenni. Továbbá „Tr. L.” utolsó száma hozza a március 15-ki ünnepély programját. A különben szép, változatos és csak dicsérdő program egyik pontja így hangzik: „A társasvacsorát rögtönzött táncmulatság követi.” És ezen egyház parancsát sértő programot többi között három tisztelendő ur is aláírta. Nezetünk szerint — írja tudósítónk — az ünnepélyt rendező bizottság pap tagjainak oda kellett volna hatni, hogy ezen katolikusokra sérelmes pont hagyassék ki, a mi *annál könnyebben sikerülhetett volna*, mert a *mostani siralmas viszonyok közt legkevésbé sincs okunk mulatozásra*. Ha azonban ezen pontját a programnak elejteniök nem sikerült, akkor a programot nem kellett volna aláírni, mert így aktiv részük van egyház parancsának nyilvános áthágásában. Ha mi papok így semmibe sem fogjuk venni szent-egyházunk parancsait, mit várhatunk akkor a világi katolikus uraktól? Az ilyen jelenségek nem igen alkalmassak a trencsényi hitélet emelésére.

A vágsellyei takarékpénztár felkért bennünket a következő sorok közlésére:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Ny. Szemle” utolsó száma „Népboldogitók” cím alatt olyan közleményt küldtek be Farkasdról, mintha a vágsellyei I. Takarékpénztár csak pusztán üzleti szempontból nyitna Farkasdon fiókot. A Takarékpénztár 33 éves multja ha nem volna elég biztosíték arra, hogy közismeretű vezetőségével és működésével csak a közönség vagyoni előnyeire munkálkodott, úgy azon férfiak nevei, kiket Farkasdon sikerült megnyerni a Takarékpénztár fiókjának támogatására elegendő biztosíték, hogy csakis a közönség előnyére lesz hivatva működési körét nagyobbfítani. Egyedüli cél az, mi a folyó hó 6-án a helyszínen megtartott értekezlet határozata is volt, hogy a Takarékpénztár könnyebben hozzáférhetővé tegye magát a közönségre nézve ott, hol a lakosság száma 10.000 lélek, azáltal, hogy helyben bonyolíthatja le mindenki ügyeit s nem kell időmulasztással messzeeső intézeteket felkeresnie. A Takarékpénztár, mint eddig is, úgy ezután is megalakulásának célját szem elől sohasem fogja tévesztetni és pedig, hogy a közönségnek finansziális szükségleteit realis alapon elégítse ki. Hazafias üdvözlettel maradván őszinte hívük, Vágvecsén, 1906. márc. 9-én *Horváth*, az I. vágsellyei takarékpénztár elnöke.

Mértékhitelítés. Volt Farkasdon ismét vagy nap Izraelben, mert odaérkezett a ki-rendelt mértékhitelítő. Ez alkalommal nagyobb apparátussal érkezett, mert 3 év előtt kevésnek bizonyult egy lakatos a kereskedők megfektetésére. Most tehát bírzigálta a mérlegeket és ime a pénteki nap rövidnek bizonyult mivel a negyedi boltok es oda szerződtek és kényszerítve voltak a sábeszt ortodox létükre megszegni. A hitelítő nagyon előzékeny ember és pontosan csinálta a számlát, de sokalják ellenben az 50% költségek jegyzéseit. A lakatos urak pedig többet kerestek napjában mint a miniszterek, no mert a mérlegeket alaposan kell ám reperálni és drágább lett időközben az ára a ráspolynak. Több sulykörte keresztjelzés által forgalmon kívülnek bizonyult, a mely ténykedést a mi törvényeink értelmében a kereskedő köteles szintén fizetni. Es még egyet. Ha a sulykörtek tisztán tartatnak, a hitelítőnek nem felelnek, mert esetleg valamicskével könnyebbek; ha meg köztisztaság és közegészség szempontjából az orvos ejti meg a vizsgát akkor is szorul a kapca ha a sulykörte és mérleg nincs tisztítva. Hat ilyenén mit tegyen azután a kereskedő?

Magyar borok kiállítása Milanóban. A Simplon-alagút megnyitása alkalmából nagy kiállítás lesz Milanóban, melynek keretében nemzetközi kiállítások is fognak tartatni, így többek között lesz nemzetközi kiállítás is. Magyarország, mint a nagyobb bortermelelő államok egyike e kiállításhoz el nem maradhat már csak azért sem, mert elegendő mennyiségű exportképes borral rendelkezik. A milánói borkiállítás magyar osztályának rendezését, felkérés folytán, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete vállalta el. A kiállításra szóló borbejelentő lapokat és ismertető körleveleket már széjjel küldötte a birtokosoknak, de mennyiben bortermelelők között volnának olyanok, kik a kiállításon részt akarnak venni, ezen igényeket a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatóságának (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) haladéktalanul jelentsek be, hogy az a bejelentő lapot a részveteli feltételeket és magyarázó körlevelet mielőbb megküldhesse, miután a határidő március hó 15-en lejár.

Színház.

A hétnek figyelmet érdemlő estéje volt a szerdai. Lavedan „Párbaj“-a került színre, a melyben a szerző színpadra viszi azt a párbajt, mely még most is folyik a kereszténység és a realizmus között. Régi harc ez, oly régi, minő a kereszténység. Csak az emberek s a fegyverek változtak. A hitetlenség küzdelme ez az egyház ellen, azé a hitetlenségé, mely koronkint csak álarcot, formát harcmódot változtat, de lényegében ugyanaz maradt. Majd a szabad vizsgálódás álarcát ölti magára, majd a rationalismus ruhájába öltözködik, végre korunkban a materialismus fegyvereivel hadakozik s mint socialdemokratismus a néptömegek seregét tartogatja készen a nagy küzdelemre. Lavedan is elöszedi az arsenálból a régi, rozsdás fegyvereket, megcsiszolja, megtisztítja azokat a realismus kovájával. Meg-megvillan hamis fényével a fegyver, suhint vele Lavedan, de Don Quijotte sorsára jut. Ily nagy küzdelemben igen erőtlén, gyöngye fegyver a francia szellemesség. Nagyobb erők

vívták már ezt a harcot, mint Lavedan s a küzdelem mégis meddő, haszontalan volt.

A színmű a legdurvább realismust szolgálja. Hőse? Henry, az orvos? Ez nem, pedig a szerző ezt szánta annak. Nincs benne semmi a hősből. Nincs egy feukölt gondolata. Egész ereje, igazsága az anyag, a test kultuszában merül ki. Realista, atheista, aki érvek helyett dühöng minden ellen, ami szent, ami magasztos. Lelkében nincs semmi, ami hőssé tenné. Harcol ugyan, küzd, de fegyvere a gyűlölet, törekvéseinek célja egy özvegy hercegnő, akit meg is nyer. A szerző akaratlanul is Dániel abbét teszi meg hőssé, vagy legalább is ennek a jellemé, küzdelmei avatják azzá. A párbajban — különös — a realista orvos marad a győztes, míg a pap, Lavedan külön papja lemond mindenről. A tendencia félre nem érthető: a francia hitetlenség rohama a kereszténység ellen. Csak hogy ez a harc Lavedan részéről nagyon erőtlén. Gyöngye, úgy hogy a párbaj végén önkéntelenül fölmerül a kérdés, hogy kit tart hát a szerző győztesnek. Egység sincs a színműben. A eseklmény az orvos és a pap személyében kétféle tagozódik. Leggyöngyebb benne az igazságszolgáltatás. Nem világos, hogy melyik az az erkölcsi világránd, a mely ellen a hős küzd, melyik az a vétség, a melyért bűnhődnie kell. Henry az idealizmus, a kereszténység ellen harcol, de nem bűnhődik, nyilván azon célzattól, hogy a kereszténység ellen való küzdelem nem bűn, sőt erényes, érdemes eselekedet, sőt boldog lesz a hercegnő oldalán. Dániel abbé, az orvos öcsce ellenben bűnhődik, mert küzdött a realizmus „erkölcsi világrándjé,“ a test, az érzékiség, az élvezetek kultusza ellen, midőn bátyja bűnös szerelmének végét akar vetni.

Egészen természetes, hogy a színmű sem a Nemzeti Színházban, sem nálunk sikert nem aratott. A közönség elégedetlenül távozott a színházból. A felvonások végén felhangzó tapsok nem is a szerzőnek szólottak, hanem Szabónak és Sz. Hervay Erzsinek, a kik a leggyöngyebb drámái műbe is életet tudnak önteni. Szabó erősen kidomborította a fiatal abbé alakját, úgy hogy a szerző szándéka ellenére is a „reactio“ idealizmusra jutott érvényre. Messze mögötte maradt Szentirmay Henry szerepében. A meggyöngyözés erejét, a szenvedélyek mélységét nem tudta kellő kifejezésre juttatni. A hét többi estéjét a régi módi szerint operettek foglalták le. Színre kerültek *Kukoricza Jancsi* két estén, a *Kornevillei harangok* s a *Nebántsvirág*. Moly Margitnak ez utóbbiban igen jó estéje volt. Úgy látszik, ez a legjobb szerepei közé tartozik. Ágotai természetes volt. Nem szedegette elő vaskos, izetlen mondásait s ép ezért kifogyhatatlan humora állandó derűségben tartotta a közönséget. Okos gondolat volt Planquette bájos zenéjű operettjét, a *Kornevillei harangokat* felújítani, csak helyeselni tudjuk, hogy a kétes értékű francia operettek után a régi jó darabok is felszínre kerülnek. Az előadás egybevágó, élénk volt. Vajda Dezső vendégfellepte a közönség tetszésével találkozott. Molynak (Serpelletto), Zoltán Ilonának és Ágotainak zajos tapsokban volt részük.

Irodalom.

A feltámadt „Religió“ Dr. Dudek János vállalkozott a Breznay dr. által kellő pártolás hiányában beszüntetett „Religió“ egy 64 évet élt magyar folyóirat feltámasztására, és két havi szünet után csakugyan megjelent marc. 4. a Religió elegáns új száma, mely kétségkívül kedvező benyomást fog tenni az olvasók körében. Annyi bizonyos, hogy a fiatalabb generáció közül kevés ember ismeri Magyarországon a Religió multját annyira, mint az új szerkesztő. A nyitrai Roskoványi könyvtárnak szürke egyenruhás Religió-köteteit senkisé nem tanulmányozta úgy végig egész sorozatában, mint éppen ő. És pedig nem csak most az utolsó hónapokban, midőn a lapnak praesumptív szerkesztője lön, hanem az elmúlt másfél évtized egyházpoltikai küzdelmeiben nem egyszer kénytelen volt mintegy átgúrni annak csaknem egész anyagát, mert a 60 éves Religióban Magyarország feiszázados egyháztörténelme tükröződik vissza. Ha egy embernek szakismerete, ambícióval összekötött lelkesedése és párját ritkító munkabírása képes halottaiból feltámasztani egy lapot, úgy a jelen szerkesztő kétségkívül megteszi a magáét. Hiszen a jelen számot egész terjedelmében — mint maga bevallja — maga a szerkesztő írja. Ámbár ilyen Krafftleistung-oknak nem vagyunk barátai, mert egy ember néha megszakadhat az erőlködésben, míg mondjuk 5-6 ember egész kényelmesen végzi el azt. Ezeknek közreműködése nem csak a szerkesztő vállairól leveszi a nagy terhet, hanem a lapra nézve is előnyös, amennyiben kétségkívül mintegy önmagától is változatosabbá teszi a lapot. Míg így, ha a szerkesztő törekszik is e változatosra, minden cikkben az ő individualitása nyilvánul, mely ha erőteljes is, — mint ez esetben kétségkívül az, — mégis csak nehezen pótolja a több egyén szülte eszmék jól eső változatoságát. Nem hisszük, hogy nem akadnának úgy a budapesti egyetem illusztris tanári karában, valamint intelligens központi papságában egyének, kik Dudek János doktort nem támogatnának nemes szándéku vállalatában. Ezek egyesülve a lelkes szerkesztővel, ha a napirenden levő, hogy ne mondjuk a levegőben uszkáló eszmék keresztény irányú megvilágítását tűzik ki feladatuk gyanánt, a Religiót nem csak feltámaszthatják, de olyan körökbe is bevezethetik, melyekbe eddig nem sikerült behatolnia. A Religió diszes új alakjában megjelenik hetenkint egyszer másfél iven, minden vasárnap (július és augusztus hónap pokat kivéve). Előfizetési ára egész évre 12 kor. Az előfizetési pénz a szerkesztő nevére Budapest IV. Egyetem utca 5. sz. a. küldendők. Melegen ajánljuk t. olvasóink jóakarató pártfogásába.

Telefon.

Dr. D. urnak Budapest. Gratulálunk a Religió mutatószámához! Mindjárt azonban panaszunk is van az expedició körül. Asztaltársaink közül mindegyik két példányban kapta meg a „Religió“ nyomtatványszámát, míg lapunk szerkesztője csupán csak egyben. Tiltakozunk az ilyen célzatos fitymálás ellen. Ezt lapunk szerkesztője érdemelte meg legkevésbé Nagyságodtól, azért e helyen megreklamáljuk a másik példányt.

A ki elsőrangú, megbízható, teljesen friss, nem hosszú ideig raktáron feküdt **vásznakat, sifonokat, asztalneműeket** és **fehértaneműeket** óhajt beszerezni, az keresse fel **VEREBÉLY GÉZA** Nyitra város legujabb és legmodernebb áruházát **II., Vármegyeház-utca 16. szám.** Tavaszi női keime ujdonságok. Férfi divat cikkek.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A zabor hegy alján

fekvő néhai Endrődy György-féle

3 szobás kényelmes nyaraló

disz és konyha kerttel nyári idényre, vagy egész évre kiadó. — Bővebb felvilágosítás a városi közgyámnál nyerhető.

I. A „Nyitra-szambokréthi Takarékpénztár“ felszámolás alatt

1905. évi üzleti kimutatása.

Bevétel	Kor. f.
1904. évi dec. 31. Készpénz	17003 01
Kamatokból	241 23
Váltókból	4119 50
Birtokból	100 —
Leírt jelzálogból	20 —
Leírt váltókból	192 —
Perköltségből	545 16
Betét leszámításból	13 94
Részv. oszt. leszámításból	11 —
	22245 84

Kiadás	Kor. f.
Betétekre	818 39
Betét kamatokra	95 55
Perköltségekre	1672 36
Részvény osztalékra	11 —
Felszámolás költségei:	
a. Kezelés és ügykezelő díja	821 33
b. Felügyelőbizottság 1903. és 1904. évi díja	270 —
c. Iakbér	280 —
d. felszámolóik illet. díjai	300 — 1671 33
Pénztári készlet 1905. dec. 31.	17977 21
	22245 84

II. A „Nyitra-szambokréthi Takarékpénztár“ felszámolás alatt

1905. évi Vagyon és Teher kimutatása.

Vagyon	Kor. f.
Készpénz 1905. decemb. 31-én	17977 21
utáni kölesön kamat	2898 62 20875 83
Váltókban	8319 50
Jelzálogban	1204 —
Veszteség	69911 99
	100311 32

Teher	Kor. f.
Részvénytőkében	100000 —
Betételekben	251 32
Részvényosztalékban	60 —
	100311 32

III. A „Nyitra-szambokréthi Takarékpénztár“ felszámolás alatt

1905. évi Nyereség és Veszteség kimutatása.

Nyereség	Kor. f.
Kamatokból	241 23
Készpénz utáni kamatokból	784 87
Birtokból	100 —
Leírt jelzálogból	20 —
„ váltókból	192 —
Betét leszámításból	13 94
Részv. oszt. leszámításból	11 —
Perköltségből	545 16
Veszteség	69911 99
	71820 19

Veszteség	Kor. f.
Kamatokra	95 55
Perköltségekre	1672 36
Felszámolás költségei	1671 33
1904. évi veszteség	68380 95
	71820 19

Kelt Nyitra-szambokréth, 1906. évi január hó 15-én
A felszámolók.

Erzsébet-uti 24. számú ház eladó.

Közelebbi értesítés: Nyitrai Népbank-nál.

Tengeri halcsarnok,

POZSONY Vásártér (az Irgalmasokkaszemben.)

Naponta frissen érkező, jégben hűtve, halnemek.

Heti áraink:

Sellő kicsiny	pr ko frt	—
„ nagy	„ „ „	—45
„ középső	„ „ „	—50
„ kivágva	„ „ „	—60
Tőkehal kivágva	„ „ „	—44
„ fejjel	„ „ „	—50
Lazac kivágva	„ „ „	—44
Pisztráng	„ „ „	—60
Merlane	„ „ „	—65
Osztrigahal	„ „ „	—9
Angolna	„ „ „	—90
Vörösnyelv	„ „ „	1.20
Heilbutt	„ „ „	1.40 1.80
Tengerinyelv	„ „ „	3.20
Steinbutt	„ „ „	1.90
Fludern	„ „ „	—85

Szakácskönyvek ingyen.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Betegápoló

orvosilag vizsgázott

Masször és fürdőmester

tyúkszemvágó, Gräfenberg fürdőből (Osztrák-Szilézia) a nagyközönség jóindulatú figyelmébe ajánljuk

Wedam Bódog.

Lakik: Nyitra, Apolda-utca 6. sz.

!! 40 m.-mázsa !! !! bükkönymag !!

tisztára rostálva, m.-mázsanakint, vevő zsákjaiban **25 koronájával** kapható Felső-Köröskényben (Nyitra mellett)

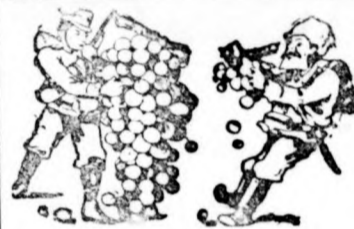
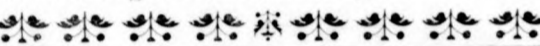
... **MÉREY-gazdász** ...

Bor eladás.

Az özv. Endrődy Györgyné tulajdonát képező zabori nyaralóban található

30—35 hectoliternyi

jó minőségű **fehér és vörös bor** március hó 20-án délutáni 3 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen eladás alá kerül. — A bor minták Ocskay László mint ideigl. kirendelt gondnoknál megtekinthetők.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES, 170. N.-Küküllőm.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. — Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Háziasszonyok figyelmébe!

„EGLASINE“

Eisenstädter Testvérek lakgyárából

legjobb, legtartósabb és legfényesebb, mosható

PADLÓFÉNYMÁZ,

használható puha fapadlóra és konyhabutorra.

Kapható: 2—12

CSERNYÁK ISTVÁN FIA

fűszerkereskedésében Nyitrán

és más csak jobb fűszerkereskedésekben.

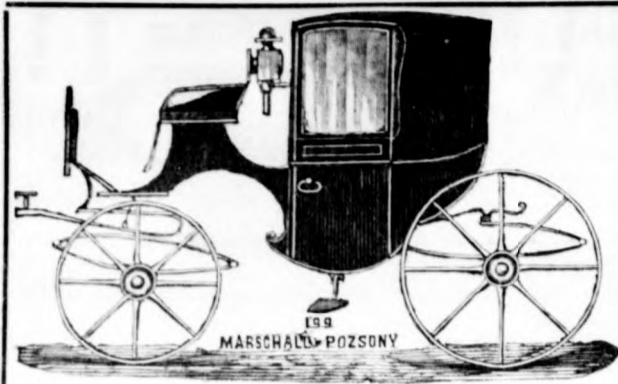
WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát. — valamint

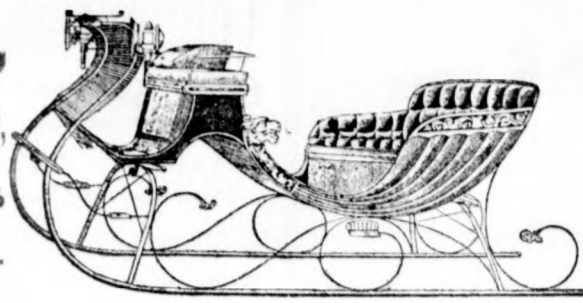
férfiszabó-műhelyét,

melyben úgy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címédkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

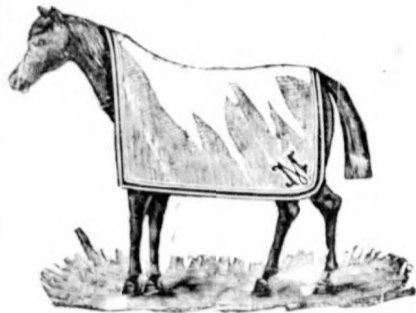
Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Mindenféle KOCSIK,
 úgymint:
 csukott (Brom) landai,
 félfedeles.
 Nyitott és hajtó
KOCSIK
 nagy választékban.
 Különlegességi
 homokfutó kocsik.

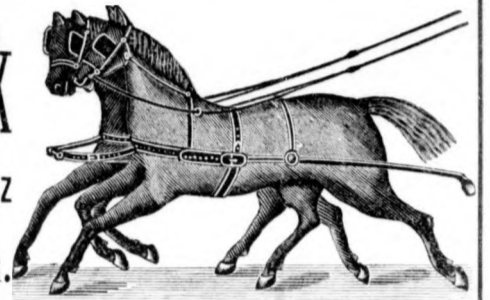

✱✱✱✱✱✱
Szánok
 nagy választékban,
 új és használt
 minden árban.
 ✱✱✱✱✱✱

Lópokrócok
 legújabb mintában és legjobb
 minőségben
öltakarók
 peluche-ből és posztóból a leg-
 divatosabb színekben és leg-
 olcsóbb árakban.

Lószerszámok
 uri- és gazdasági fogatokhoz
 mindenféle kivitelben.

MARSCHALL A.

kocsi- és lószerszám-gyár
 Pozsony, III. ker., Grössling-utca 16. szám.
 Nagy képes árjegyzék ingyen. — Javitások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

!Részletfizetésre!
Órákat
 úgyszintén
 ékszerszeműeket

arany és ezüstből 3 koronától
 felfelé való havi részletfizetés
 ellenében küld mindenkinék a
 Mendl-féle óraszálító ház,
 Bécs, IX. k., Porcellangasse 25.
 Árjegyzékét postabélyeg előre beklit-
 tása mellett mindenki kaphat.

Hirdetmények a „Nyitramegyei Szemle“ részére
 jutányosan felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
 kénsavas káli tartalommal, *** **

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
 kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban

szállít a **„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság**

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

✱✱✱✱✱✱ **FELTŰNŐ UJDONSÁG!** ✱✱✱✱✱✱

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
 egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.